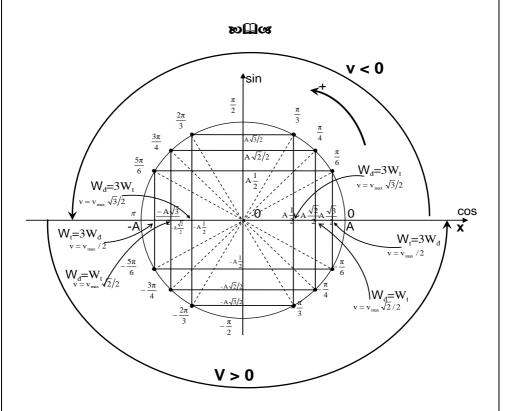
HỆ THỐNG TOÀN BỘ CÔNG THỨC VẬT LÝ 12 TỪ A-Z

CÔNG THỨC VẬT Ư 12

CÔNG THỨC VẬT LÝ 12 ≫⊈ơs

CHƯƠNG I: DAO ĐỘNG

I. DAO ĐỘNG ĐIỀU HÒA:

Chọn gốc tọa độ tại vị trí cân bằng:

+ Phương trình dao động:

$$x = A\cos(\omega t + \varphi)$$

+ Phương trình vận tốc:

$$v = -\omega A \sin(\omega t + \varphi)$$

+ Phương trình gia tốc:

$$a = -\omega^2 A \cos(\omega t + \varphi) = -\omega^2 x$$

- + x: Li độ dao động (cm, m)
- + A: Biên độ dao động (cm, m)
- $+ \varphi$: Pha ban đầu (rad)
- + \omega: Tần số góc (rad/s)
- + $(\omega t + \varphi)$: Pha dao động (rad)

$$x_{max} = A$$
 $v_{max} = \omega A$ (Tại VTCB)
 $a_{max} = \omega^2 A$ (Tại biên)

* Hệ thức độc lập: $A^2 = x^2 + \frac{v^2}{\omega^2}$

$$\rightarrow v = \pm \omega \sqrt{A^2 - x^2}$$

- +Tai VTCB: x = 0, $v_{max} = \omega A$, a = 0
- +Tại biên: $x_{max} = A$, v = 0, $a_{max} = \omega^2 A$
- +Tốc độ trung bình trong 1 chu kì:

$$\overline{v} = \frac{4A}{T}$$

- + Liên hệ về pha:
- v sớm pha $\frac{\pi}{2}$ hơn x;
- a sớm pha $\frac{\pi}{2}$ hơn v; a ngược pha với

X

II. CON LẮC LÒ XO:

- Tần số góc: $\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}$
- $\Rightarrow k = m\omega^2, \omega = 2\pi f$
- Chu kì: $T = \frac{2\pi}{\omega}$ $T = 2\pi\sqrt{\frac{m}{k}}$
- Tần số: $f = \frac{1}{T}$ $f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{k}{m}}$
- - **3** Nếu m = m₁ m₂ ⇒ $T^2 = T_1^2 T_2^2$
- Nếu trong thời gian t vật thực hiện được N dao động:

Chu kì
$$T = \frac{t}{N}$$
 Tần số $f = \frac{N}{t}$

→ Cắt lò xo:

$$k.l = k_1.l_1 = k_2.l_2$$

- ⇒ Ghép lò xo:
- + Nếu k_1 nối tiếp k_2 : $\frac{1}{k} = \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2}$

$$\Rightarrow \boxed{T^2 = T_1^2 + T_2^2}$$

+ Nếu k_1 song song k_2 : $k = k_1 + k_2$

$$\Rightarrow \boxed{\frac{1}{T^2} = \frac{1}{T_1^2} + \frac{1}{T_2^2}}$$

Lập phương trình dao động điều hòa:

Phương trình có dạng:

$$x = A\cos(\omega t + \varphi)$$

+ Tîm A:

$$A^{2} = x^{2} + \frac{v^{2}}{\omega^{2}}, l = 2A, v_{\text{max}} = \omega A,...$$

+ $Tim \omega$:

$$T = \frac{2\pi}{\omega}$$
, $\omega = 2\pi f$, $\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}$...

+ $Tim \ \varphi$: Chọn t = 0 lúc vật qua vị trí

 \mathbf{x}_0

$$\Rightarrow x_0 = A\cos\varphi$$

$$\Rightarrow \cos \varphi = \frac{x_0}{A} = \cos \theta$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \varphi = \theta & \text{Vật CĐ theo chiều (-)} \\ \varphi = -\theta & \text{Vật CĐ theo chiều (+)} \end{cases}$$

⇒ Năng lượng dao động điều hòa:

☑ Động năng:

$$W_d = \frac{1}{2}mv^2 = \frac{1}{2}kA^2\sin^2(\omega t + \varphi)$$

☑ Thế năng:

$$W_t = \frac{1}{2}kx^2 = \frac{1}{2}kA^2\cos^2(\omega t + \varphi)$$

☑ Cơ năng:

$$W = W_d + W_t = \mathbf{h}\mathbf{s}$$

$$W = \frac{1}{2}kA^2 = \frac{1}{2}m\omega^2 A^2 = hs$$

Con lắc lò xo treo thẳng đứng:

Gọi lo: Chiều dài tự nhiên của lò xo

 Δl : Độ dẫn của lò xo khi vật ở VTCB

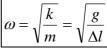
l_b : Chiều dài của lò xo khi vật ở VTCB

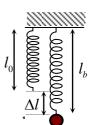
$$\Rightarrow \boxed{l_b = l_0 + \Delta l}$$

Khi vật ở VTCB:

 $\mathbf{F}_{dh} = \mathbf{P}$

$$\Rightarrow k\Delta l = mg$$

Chu kì của con lắc

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}} = 2\pi \sqrt{\frac{\Delta l}{g}}$$

Chiều dài của lò xo ở li độ x: $l = l_b + x$

Chiều dài cực đại

(Khi vật ở vị trí thấp nhất) $l_{max} = l_b + A$

Chiều dài cực tiểu

(Khi vật ở vị trí cao nhất) $I_{min} = I_b - A$

$$\Rightarrow A = \frac{l_{\text{max}} - l_{\text{min}}}{2};$$

$$l_{\text{max}} + l_{\text{min}}$$

★ Lực đàn hồi của lò xo ở li độ x:

$$\mathbf{F}_{\mathbf{dh}} = \mathbf{k}(\Delta l + \mathbf{x})$$

►Lực đàn hồi cực đại:

$$\mathbf{F}_{\text{dhmax}} = \mathbf{k}(\Delta l + \mathbf{A})$$

>Lực đàn hồi cực tiểu:

$$\mathbf{F}_{\text{dhmin}} = \mathbf{k}(\Delta l - \mathbf{A}) | \mathbf{n\acute{e}u} \Delta l > \mathbf{A}$$

$$F_{\text{dhmin}} = 0$$
 nếu $\Delta l \leq A$

Łực hồi phục:

Là lực tổng hợp tác dụng lên vật (có xu hướng đưa vật về VTCB)

Độ lớn
$$F_{hp} = |kx|$$

 \Rightarrow Lực hồi phục cực đại: $\overline{F_{hp}=|kA|}$

<u>Lưu ý:</u> Trong các công thức về lực và năng lượng thì A, x, Δl có đơn vị là (m).

III. CON LẮC ĐƠN

Tần số góc:
$$\omega = \sqrt{\frac{g}{l}}$$

• Chu ki:
$$T = 2\pi \sqrt{\frac{l}{g}}$$
 $l(m)$, $g(m/s^2)$

$$\mathbf{F} \hat{\mathbf{Tan}} \hat{\mathbf{so}} = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{g}{l}}$$
 (Hz)

Phương trình dao động:

Theo cung lệch:
$$s = s_0 \cos(\omega t + \varphi)$$

Theo góc lệch:
$$\alpha = \alpha_0 \cos(\omega t + \varphi)$$

Với $s = l\alpha$

l là chiều dài dây treo (m)

 α_0, s_0 là góc lệch , cung lệch khi vật ở biên

+ Công thức liên hệ:
$$S_0^2 = s^2 + \frac{v^2}{\omega^2}$$

$$\mathbf{V}\mathbf{\hat{a}} v = \pm \omega \sqrt{S_0^2 - s^2}$$

Vận tốc:

lacktriangle Khi dây treo lệch góc lpha bất kì:

$$v = \sqrt{2gl(\cos\alpha - \cos\alpha_0)}$$

☑ Khi vật qua VTCB:

$$v = \sqrt{2gl(1 - \cos \alpha_0)}$$

lacktriangle Khi vật ở biên: $\mathbf{v} = \mathbf{0}$

<u>Lực căng dây:</u>

lacksquare Khi vật ở góc lệch lpha bất kì:

$$\mathcal{C} = mg(3\cos\alpha - 2\cos\alpha_0)$$

☑ Khi vật qua VTCB

$$\mathcal{C} = mg(3 - 2\cos\alpha_0)$$

☑ Khi vật ở biên:

$$C = mg \cos \alpha_0$$

Khi $\alpha \leq 10^{\circ}$ Có thể dùng

$$1-\cos\alpha_0 = 2\sin^2\frac{\alpha_0}{2} \approx \frac{\alpha_0^2}{2}$$

$$\Rightarrow \overline{C}_{max} = mg(1+\alpha_0^2)$$
;

$$C_{min} = mg(1 - \frac{\alpha_0^2}{2})$$

* Năng lượng dao động:

$$W = W_d + W_t = \mathbf{h}\mathbf{s}$$

$$W = mgl(1 - \cos \alpha_0) \approx \frac{1}{2} mgl\alpha_0^2$$

☑ Chu kì tăng hay giảm theo %:

$$\frac{\left|T_2 - T_1\right|}{T_1}.100\%$$

☑ Chiều dài tăng hay giảm theo %:

$$\frac{\left|l_2 - l_1\right|}{l_1}.100\%$$

☑ Gia tốc tăng hay giảm theo %:

$$\frac{|g_2 - g_1|}{g_1}.100\%$$

IV. TỔNG HỢP DAO ĐỘNG

Xét 2 dao động điều hòa cùng phương cùng tần số:

$$x_1 = A_1 \cos(\omega t + \varphi_1)$$

$$\mathbf{v}\mathbf{\hat{a}} \ x_2 = A_2 \cos(\omega t + \varphi_2)$$

Độ lệch pha:
$$\Delta \varphi = \varphi_2 - \varphi_1$$

Phương trình dao động tổng hợp có $x = A\cos(\omega t + \varphi)$ dang:

Với:

$$A = \sqrt{A_1^2 + A_2^2 + 2A_1A_2\cos(\varphi_2 - \varphi_1)}$$

$$tg\,\varphi = \frac{A_1\sin\varphi_1 + A_2\sin\varphi_2}{A_1\cos\varphi_1 + A_2\cos\varphi_2}$$

☑ Nếu 2 dao động cùng pha:

$$\Delta \varphi = 2k\pi$$

☑ Nếu 2 dao động ngược pha:

$$\Delta \varphi = (2k+1)\pi$$

+ Nếu
$$\vec{A}_1 \perp \vec{A}_2$$
 thì $A^2 = A_1^2 + A_2^2$

+ Nếu \vec{A} tổng <u>là đường ch</u>éo hình thoi $\Delta \varphi = 120^{\circ} \Rightarrow A = A_1 = A_2$

$$\Delta \varphi = 120^{\circ} \Rightarrow A = A_1 = A_2$$

+ Nếu \vec{A} tổng là hình thoi $\Delta \varphi = 60^{\circ}$

$$\Rightarrow A = A_1 \sqrt{3} = A_2 \sqrt{3}$$

CHƯƠNG II: SỐNG CƠ HỌC

☀ Sóng do 1 nguồn

Xét sóng tại nguồn O có biểu thức

$$u_o = A\cos\omega t$$

Biểu thức sóng tại M cách O khoảng d:

$$u_{M} = A\cos(\omega t - \frac{2\pi d}{\lambda})$$

Với: $\omega = 2\pi f$

+ Bwớc sóng:
$$\lambda = \frac{v}{f} = v.T$$

+ Vận tốc truyền sóng: $v = \frac{S}{S}$

*Độ lệch pha giữa 2 điểm trên phương truyền sóng cách nhau 1 khoảng d:

$$\Delta \varphi = \frac{2\pi d}{\lambda}$$

➤ Nếu 2 dao động cùng pha:

$$\Delta \varphi = 2k\pi$$
 \Rightarrow $d = k\lambda$

➤ Nếu 2 dao động ngược pha:

$$\Delta \varphi = (2k+1)\pi \implies d = (k+\frac{1}{2})\lambda$$

★ Giao thoa sóng:

Xét sóng tại 2 nguồn A và B là 2 sóng kết hợp có biểu thức: $u = A\cos\omega t$

- + Xét điểm M cách nguồn A một khoảng d_1 , cách nguồn B một khoảng d_2
 - + Biểu thức sóng tại M do A truyền tới:

$$u_1 = A\cos(\omega t - \frac{2\pi d_1}{\lambda})$$

+ Biểu thức sóng tại M do B truyền tới:

$$u_2 = A\cos(\omega t - \frac{2\pi d_2}{\lambda})$$

 \Rightarrow Biểu thức sóng tổng hợp tại M:

$$\mathbf{u}_{\mathbf{M}} = \mathbf{u}_1 + \mathbf{u}_2$$

> Biên độ:
$$A = 2A \left| \cos \left(\frac{d_2 - d_1}{\lambda} \right) . \pi \right|$$

+ Cực đại giao thoa:

$$\mathbf{A}_{\max} = 2\mathbf{A} \Longrightarrow \boxed{d_2 - d_1 = k\lambda}$$

+ Cực tiểu giao thoa:

$$\mathbf{A}_{\min} = \mathbf{0} \implies \boxed{d_2 - d_1 = (k + \frac{1}{2})\lambda}$$

Để tìm số cực đại giao thoa:

$$\Delta \varphi = 2k\pi \Rightarrow \boxed{d_2 - d_1 = k\lambda}$$

 $v\grave{a} d_1 + d_2 = S_1S_2$

Để tìm số cực tiểu giao thoa:

$$\Delta \varphi = (2k+1)\pi$$

$$\Rightarrow \boxed{d_2 - d_1 = (k + \frac{1}{2})\lambda}$$

 $\mathbf{v}\mathbf{\grave{a}}\ \mathbf{d}_1 + \mathbf{d}_2 = \mathbf{S}_1\mathbf{S}_2$

*Trường hợp sóng phát ra từ hai nguồn lệch pha nhau $\Delta \phi = \phi_2 - \phi_1$ thì số cực đại và cực tiểu trên đoạn thẳng S_1S_2

là số các giá trị của k (\in z) tính theo công thức:

Cực đại:

$$-\frac{S_1S_2}{\lambda} + \frac{\Delta\varphi}{2\pi} < \mathbf{k} < \frac{S_1S_2}{\lambda} + \frac{\Delta\varphi}{2\pi}$$

Cực tiểu:

$$-\frac{S_1S_2}{\lambda} - \frac{1}{2} + \frac{\Delta\varphi}{2\pi} < \mathbf{k} < \frac{S_1S_2}{\lambda} - \frac{1}{2} + \frac{\Delta\varphi}{2\pi}$$

Sóng dừng:

Gọi l là chiều dài của dây, k số bó sóng: + Nếu đầu A cố định, B cố định:

$$l = k \frac{\lambda}{2}$$

+ Nếu đầu A cố định, B tự do:

$$l = (k + \frac{1}{2})\frac{\lambda}{2}$$

CHƯƠNG 3 : DÒNG ĐIỆN XOAY CHIỀU

I. ĐẠI CƯƠNG ĐIỆN XOAY CHIỀU

Biểu thức cường độ dòng điện và điện áp

$$\begin{aligned} & i = I_0 \cos(\omega t + \varphi_i) \\ & \mathbf{v} \mathbf{\hat{a}} \left[u = U_0 \cos(\omega t + \varphi_u) \right] \end{aligned}$$

độ lệch pha của u so với i: $\varphi = \varphi_{_{\mathcal{U}}} - \varphi_{_{\dot{l}}}$

+ φ > 0: u nhanh pha hơn i

 $+ \varphi < 0$: u chậm pha hơn i

+ φ = 0: u, i cùng pha

☑ Mạch chỉ có R:

 $\varphi = 0, \implies u_R$, i cùng pha

$$\boxed{U_{0R} = I_0 R}$$
; $\boxed{U_R = I.R}$

☑ Mạch chỉ có cuộn cảm L:

ightharpoonup Cảm kháng $Z_L = \omega L$

$$\varphi = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \mathbf{u_L}$$
 nhanh pha hơn i : $\frac{\pi}{2}$

$$\boxed{U_{0L} = I_0.Z_L}; \boxed{U_L = I.Z_L}$$

☑ Mach chỉ có tụ điện C:

$$ightharpoonup$$
 Dung kháng $Z_C = \frac{1}{\omega C}$

$$\varphi = -\frac{\pi}{2} \Rightarrow \mathbf{u}_{\mathrm{C}}$$
 chậm pha hơn $\mathbf{i} : \frac{\pi}{2}$

$$U_{0C} = I_0.Z_C$$
; $U_C = I.Z_C$

→ Đoạn mạch R, L ,C nối tiếp:

$$ightharpoonup Tổng trở: $Z = \sqrt{R^2 + (Z_L - Z_C)^2}$$$

Độ lệch pha của u so với i:

$$tg\,\varphi = \frac{Z_L - Z_C}{R}$$

> Dinh luât ohm :

$$U_0 = I_0.Z$$
; $U = I.Z$

Luu ý: Số chỉ Ampe kế:
$$I = \frac{I_0}{\sqrt{2}}$$

Số chỉ vôn kế:
$$U = \frac{U_0}{\sqrt{2}}$$

○ Công suất mạch RLC:

$$P = UI \cos \varphi$$
; $P = RI^2 = U_R.I$

Hệ số công suất mạch: $\cos \varphi = \frac{R}{7}$

$$\cos \varphi = \frac{R}{Z}$$

* Mạch RLC cộng hưởng:

Thay đổi L, C, ω đến khi $Z_L = Z_C$

Khi đó
$$\mathbf{Z}_{\min} = \mathbf{R} \Rightarrow I_{\max} = \frac{U}{Z_{\min}}$$

$$\Rightarrow P_{\text{max}} = R.I_{\text{max}}^2 = \frac{U^2}{R}$$

* Điều kiên công hưởng:

- + Công suất mạch cực đại
- + Hệ số công suất cực đai
- + Cđdđ, số chỉ ampe kế cực đại
- + u, i cùng pha

Cuộn dây có điện trở trong r:

Tổng trở cuôn dâv:

$$Z_d = \sqrt{r^2 + Z_L^2}$$

Độ lệch pha giữa u_d

$$tg\,\varphi_d = \frac{Z_L}{r}$$

- ightharpoonup Công suất cuộn dây: $P_d = r.I^2$
- ➤ Hệ số công suất cuộn dây:

$$\cos \varphi_d = \frac{r}{Z_d}$$

Mạch RLC khi cuộn dâycó điện trở r:

➤ Tổng trở:

$$Z = \sqrt{(R+r)^2 + (Z_L - Z_C)^2}$$

➤ Độ lệch pha của u so với i:

$$tg\,\varphi = \frac{Z_L - Z_C}{R + r}$$

 \triangleright Công suất mạch: $P=(R+r).I^2$

► Hệ số công suất mạch:

$$\cos \varphi = \frac{R+r}{Z}$$

Ghép tụ điện: Khi C' ghép vào C tạo thành C_b

+ Nếu $C_b < C : \Longrightarrow C'$ ghép nt C

$$\Rightarrow \boxed{\frac{1}{C_b} = \frac{1}{C} + \frac{1}{C'}}$$

+ Nếu $C_b > C$: \Rightarrow C' ghép // với C

$$\Rightarrow \overline{C_b = C + C'}$$

Bài toán cực trị:

Thay đổi R để P_{max} :

Công suất $P=RI^2 =$

$$R.\frac{U^{2}}{R^{2} + (Z_{L} - Z_{C})^{2}} = \frac{U^{2}}{R + \frac{(Z_{L} - Z_{C})^{2}}{R}}$$

$$\mathbf{D}\hat{\mathbf{e}} \; \mathbf{P}_{\text{max}} \Rightarrow \left[R + \frac{(Z_L - Z_C)^2}{R} \right]_{\text{min}}$$

$$\Rightarrow R = \frac{(Z_L - Z_C)^2}{R}$$

$$\Rightarrow \boxed{R = |Z_L - Z_C|} \Rightarrow \boxed{P_{\text{max}} = \frac{U^2}{2R}}$$

Thay đổi L để U_{Lmax} :

$$U_L = I.Z_L = \frac{U.Z_L}{\sqrt{R^2 + (Z_L - Z_C)^2}} =$$

$$\frac{U}{\sqrt{(R^2 + Z_C^2)\frac{1}{Z_L^2} - 2Z_C \cdot \frac{1}{Z_L} + 1}} = \frac{U}{\sqrt{y}}$$

 $\underbrace{\text{H\'e}}_{\text{Lmax}} \text{ thì } y_{\text{min}} \Longrightarrow y' = 0$

$$\Rightarrow \boxed{Z_L = \frac{R^2 + Z_C^2}{Z_C}}$$

$$\Rightarrow U_{L_{\text{max}}} = \frac{U}{R} \sqrt{R^2 + Z_C^2}$$

Thay đổi C để U_{Cmax}:

Twong tw:
$$Z_C = \frac{R^2 + Z_L^2}{Z_L}$$
;

$$U_{C \max} = \frac{U}{R} \sqrt{R^2 + Z_L^2}$$

II. LIÊN HỆ GIỮA CÁC ĐIỆN ÁP:

- + Hai đầu R có điện áp hiệu dụng $U_{\mbox{\scriptsize R}}$
- + Hai đầu L có điện áp hiệu dụng U_L
- + Hai đầu C có điện áp hiệu dụng U_{C}
- ➤ Điện áp hiệu dụng 2 đầu mạch:

$$U = \sqrt{U_R^2 + (U_L - U_C)^2}$$

> Độ lệch pha của u so với i:

$$tg\,\varphi = \frac{U_L - U_C}{U_R}$$

➤ Hệ số công suất mạch:

$$\cos \varphi = \frac{U_R}{U}$$

Khi cuộn dây có điện trở trong:

$$U = \sqrt{(U_R + U_r)^2 + (U_L - U_C)^2}$$

Cuộn dây có:

$$U_d = \sqrt{U_r^2 + U_L^2}$$

$$tg \varphi_d = \frac{U_L}{U_r}; \cos \varphi_d = \frac{U_r}{U_d}$$

III. <u>SẢN XUẤT VÀ TRUYỀN TẢI</u> ĐIỆN NĂNG

☑ Máy phát điện xoay chiều 1 pha:

 $T \hat{a} n s \hat{o} : f = n.p$

với p: Số cặp cực của nam châm.

n: Số vòng quay trong 1s

> Suất điện động cảm ứng:

$$e = E_0 \cos \omega t$$

- $ightharpoonup Với SĐĐ cực đại: <math>E_0 = NBS\omega$
- \blacktriangleright Từ thông cực đại: $\phi_0 = BS$

Nếu cuộn dây có N vòng: $\phi_0 = NBS$

+ Mắc hình sao:

$$\boxed{\boldsymbol{U}_d = \sqrt{3}\boldsymbol{U}_p} \quad \mathbf{v}\hat{\mathbf{a}} \quad \boldsymbol{I}_d = \boldsymbol{I}_p$$

+ Mắc hình tam giác:

$$oxed{U_d = U_p} \mathbf{v} \hat{\mathbf{a}} oxed{I_d = \sqrt{3}I_p}$$

Máy biến thế:

Gọi:

 N_1 , U_1 , P_1 : Số vòng, hđt, công suất ở cuôn sơ cấp

 N_2 , U_2 , P_2 : Số vòng, hđt, công suất ở cuôn thứ cấp

$$\boxed{P_1 = U_1 I_1 \cos \varphi_1}; \boxed{P_2 = U_2 I_2 \cos \varphi_2}$$

> Hiệu suất của máy biến thế:

$$H = \frac{P_2}{P_1} \le 1$$
 (%)

> Mạch thứ cấp không tải:

$$k = \frac{N_1}{N_2} = \frac{U_1}{U_2}$$

> Mạch thứ cấp có tải:

$$k = \frac{N_1}{N_2} = \frac{U_1}{U_2} = \frac{I_2}{I_1}$$

Truyền tải điện năng:

> Độ giảm thế trên dây dẫn:

$$\Delta U = R_d I_d$$

> Công suất hao phí trên đường dây tải điện:

$$\Delta P = R_d I_d^2 = R. \frac{P^2}{U^2}$$

Với R_d : điện trở tổng cộng trên đường dây tải điện

 $I_{\rm d}$: Cường độ dòng điện trên dây tải điện

+ Hiệu suất tải điện:

$$H = \frac{P_2}{P_1} = \frac{P_1 - \Delta P}{P_1}$$
%

Với: P₁: Công suất truyền đi

P2: Công suất nhận được nơi tiêu thụ

 ΔP : Công suất hao phí

CHƯƠNG 4 : DAO ĐỘNG VÀ SÓNG ĐIỆN TỪ

> $T \hat{a} n s \hat{o} g \hat{o} c$: $\omega = \frac{1}{\sqrt{LC}}$

>Chu kì riêng: $T = 2\pi\sqrt{LC}$

>Tần số riêng: $f = \frac{1}{T} = \frac{1}{2\pi\sqrt{LC}}$

Bước sóng điện từ:

$$\lambda = c.T = \frac{c}{f} = c.2\pi\sqrt{LC}$$

Với $C_s = 3.10^8$ m/s: Vận tốc ánh sáng Năng lượng mạch dao động:

☑ Năng lượng điện trường:

$$W_C = \frac{1}{2}Cu^2 = \frac{1}{2}qu = \frac{1}{2}\frac{q^2}{C}$$

⇒ Năng lượng điện trường cực đại:

$$W_{C \max} \frac{1}{2} C U_0^2 = \frac{1}{2} Q_0 U_0 = \frac{1}{2} \frac{Q_0^2}{C}$$

lacksquare Năng lượng từ trường: $W_L = \frac{1}{2}Li^2$

⇒ Năng lượng từ trường cực đại:

$$W_{L\text{max}} = \frac{1}{2} L I_0^2$$

 \triangleright Năng lượng điện từ: $W = W_C + W_L$

$$W = \frac{1}{2}Cu^{2} + \frac{1}{2}Li^{2}$$
$$= \frac{1}{2}qu + \frac{1}{2}Li^{2} = \frac{1}{2}\frac{q^{2}}{C} + \frac{1}{2}Li^{2}$$

 $\overrightarrow{W} = W_{C \max} = W_{L \max} = \frac{1}{2}CU_0^2$ $= \frac{1}{2}Q_0U_0 = \frac{1}{2}\frac{Q_0^2}{C} = \frac{1}{2}LI_0^2$

Năng lượng điện trường và năng lượng từ trường biến thiên điều hòa với tần số gấp đôi của dòng điện và điện tích:

$$(2\mathbf{f}, 2\omega, \frac{T}{2})$$

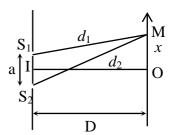
CHƯƠNG 5 : GIAO THOA ÁNH SÁNG:

I) Với Anh Sáng Đơn Sắc: Goi:

+ a: Khoảng cách giữa 2 khe S₁S₂

- + D: Khoảng cách từ 2 khe tới màn
- $+\lambda$: Bước sóng của ánh sáng kích thích
- + x: Khoảng cách từ vị trí vân đang xét tới vân sáng trung tâm

+ Khoảng vân:
$$i = \frac{\lambda D}{a}$$

+ Vị trí vân sáng: (Vân sáng thứ k)

$$x = k \frac{\lambda D}{a} = ki$$

10

+ VI trí vân tối: (Vân tối thứ k+1)

$$x = (k + \frac{1}{2})\frac{\lambda D}{a} = (k + 0,5).i$$

+ Khoảng cách giữa 2 vân x₁ và x₂:

Cùng phía:
$$\Delta x = |x_1 - x_2|$$

Khác phía:
$$\Delta x = x_1 + x_2$$

+ Xét tại vị trí x cách vân trung tâm cho vân gì:

$$\frac{x}{i} = k \rightarrow \text{Vân sáng thứ k}$$

$$\frac{x}{i} = k + 0.5 \rightarrow \text{Vân tối thứ k} + 1$$

- + Hai vân trùng nhau: $x_1 = x_2$
- + Tìm số vân sáng, vân tối quan sát được trên bề rông trường giao thoa L:

Số khoảng vân trên nửa trường: $n=\frac{L}{2}$

 $N_s = (phan nguyên của n) \times 2 + 1$

 $N_t = (phan lam tròn của n) \times 2$

II) Giao Thoa Với Anh Sáng Trắng:

$$0.4 \mu m \le \lambda \le 0.75 \mu m$$

+ $B\hat{e}$ rộng quang phổ bậc 1: với k = 1

$$\Delta x_1 = x_{d1} - x_{t1} = k \frac{D}{a} (\lambda_d - \lambda_t)$$

+ Bề rông quang phổ bậc 2:

$$\Delta x_2 = 2\Delta x_1$$

+ M cách VS trung tâm 1 khoảng x cho bao nhiêu vân sáng, bao nhiêu vân tối:

+ Tại M cho vân sáng: $x_M = k \frac{\lambda D}{\lambda}$

$$x_{M} = k \frac{\lambda D}{a}$$

$$\Rightarrow \lambda = \frac{ax_M}{kD} (\mu m)$$

$$\Rightarrow 0.4 \mu m \le \frac{ax_M}{k.D} \le 0.75 \mu m$$

⇒ Các giá trị của k (k nguyên),

+ Tại M cho vân tối:

$$x_{M} = (k + \frac{1}{2}) \frac{\lambda D}{a}$$

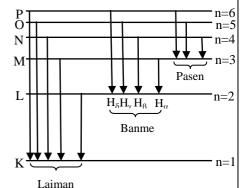
$$\Rightarrow \lambda = \frac{ax_M}{(k+0.5).D}$$

$$\Rightarrow 0.4 \mu m \le \frac{ax_M}{(k+0.5).D} \le 0.75 \mu m$$

⇒ Các giá trị của k (k nguyên),

CHƯƠNG 6: LƯỢNG TỬ ÁNH SÁNG:

Gọi

- + λ : Bước sóng ánh sáng kích thích
- $+\lambda_0$: Bước sóng giới hạn của kim loại

Điều kiện xảy ra hiện tượng quang điện:

Năng lượng của phôtôn ánh sáng:

$$\varepsilon = hf = \frac{hc}{\lambda}$$
 (J)

Công thoát của electron : $A = \frac{hc}{2}$ (J)

Phương trình Anhxtanh:

$$\varepsilon = A + W_{d0\,\text{max}}$$

Với
$$\mathbf{W_{d0max}} = \mathbf{e} \left| U_h \right| = \frac{1}{2} m v_{0 \text{ max}}^2$$

U_h là hiệu điện thế hãm

Hiệu điện thế giữa Anốt và Catốt:

$$\mathbf{U}_{AK} = -\mathbf{U}_{h}$$

Các hằng số:

$$\begin{aligned} &h=&6,625.10^{-34}J.s; \ c=&3.10^8m/s,\\ &e=&1,6.10^{-19}C \ ; \qquad m_e=&9,1.10^{-31}kg \end{aligned}$$

Cường độ dòng quang điện:

$$I_{bh} = \frac{n_e.e}{t} (\mathbf{A})$$

Công suất nguồn bức xạ: $P = \frac{n_p.\mathcal{E}}{\iota}$

W

Hiệu suất lượng tử:
$$H = \frac{n_e}{n_p}$$
 (%)

Với: n_e : Số electron bức ra khỏi Catốt n_p: Số phôtôn đến đập vào Catốt Quang phổ nguyên tử hyđrô:

Năng lượng bức xạ hay hấp thu:

$$\frac{hc}{\lambda} = \mathbf{E}_{\text{cao}} - \mathbf{E}_{\text{th\acute{a}p}}$$

$$E = -\frac{13.6}{n^2} \text{ (eV)}$$

$$1 \text{ eV} = 1.6.10^{-19} \text{ J}$$

+ Bước sóng của các vạch:

$$\lambda_{31} = \frac{\lambda_{32}.\lambda_{21}}{\lambda_{32} + \lambda_{21}}$$

+ Dãy Laiman:

Nằm trong vùng tử ngoại

+ Dãy Banme:

Nằm trong vùng ánh sáng nhìn thấy và một phần ở vùng tử ngoại

+Dãv Pasen:

Nằm trong vùng hồng ngoại

CHƯƠNG 7: VẬT LÝ HẠT NHẬN

Cấu tạo hạt nhân:

+ Hạt nhân $_{Z}^{A}X$, có A nuclon; Z prôtôn; N = (A - Z) notrôn.

+Liên hệ giữa năng lượng và khối lượng:

$$E = mc^2$$
.

+ Độ hụt khối của hạt nhân:

$$\Delta \mathbf{m} = \mathbf{Z}\mathbf{m}_{\mathbf{p}} + (\mathbf{A} - \mathbf{Z})\mathbf{m}_{\mathbf{n}} - \mathbf{m}_{\mathbf{h}\mathbf{n}}.$$

Năng lượng liên kết:

 $W_{lk} = \Delta m.c^2$.

Năng lượng liên kết riêng: W_{lkr} =

Phóng xa:

Goi T: Là chu kì bán rã

t: Thời gian phóng xạ

Hằng số phóng xa: $\lambda = \frac{\ln 2}{\tau}$

 $G o i m_0$: Khối lượng chất phóng xạ lúc đầu (g)

m: Khối lượng chất phóng xạ còn lại

 N_0 : Số nguyên tử ban đầu

N: Số nguyên tử còn lại

A: Số khối hạt nhân

H₀: Độ phóng xạ lúc đầu (Bq)

H: Độ phóng xạ lúc sau (Bq)

$$m = m_0.2^{-\frac{t}{T}} = m_0.e^{-\lambda t}$$

$$N = N_0.2^{-\frac{t}{T}} = N_0.e^{-\lambda t}$$

$$H = \lambda N = \lambda . N_0 . 2^{-\frac{t}{T}} = H_0 . 2^{-\frac{t}{T}}$$

Chú ý: Trong công thức về độ phóng xa, T tính bằng giây ; $1\text{Ci} = 3.7.10^{10}$

$$N_0 = \frac{m_0}{A}.N_A N_A$$

Khối lượng hạt nhân mẹ bị phân rã sau thời gian t:

$$\Delta m = m_0 (1 - 2^{\frac{-t}{T}})$$

Số hạt nhân con mới được tạo thành bằng số hạt nhân mẹ bị phân rã sau thời gian t:

$$\mathbf{N'} = \Delta \mathbf{N} = \mathbf{N_0} - \mathbf{N} = \mathbf{N_0} (1 - 2^{\frac{-t}{T}})$$

Tỉ lệ hạt nhân còn lại: $\frac{N}{N_0}$ (%)

Tí lệ hạt nhân bị phân rã: $\frac{\Delta N}{N_0}$ (%)

Các loại hạt phóng xạ:

+ Hat α : ${}_{2}^{4}He$

+ Hat β^+ : ${}^{0}_{1}e$; Hat β^- : ${}^{0}_{-1}e$

+ Hat no tron: ${}_0^1 n$

+ Hạt prôtôn: 1_1p hay 1_1H

Phản ứng hạt nhân:

Trong phản ứng hạt nhân:

$$\frac{A_1}{Z_1}\mathbf{X_1} + \frac{A_2}{Z_2}\mathbf{X_2} \rightarrow \frac{A_3}{Z_3}\mathbf{X_3} + \frac{A_4}{Z_4}\mathbf{X_4}.$$

+ Số nuclôn và số điện tích được bảo toàn:

$$A_1+A_2=A_3+A_4$$
 và $Z_1+Z_2=Z_3+Z_4$.

+Năng lượng tỏa ra hoặc thu vào trong phản ứng hạt nhân:

$$W = (m_1 + m_2 - m_3 - m_4)c^2$$

$$W = (m_1 + m_2 - m_3 - m_4)931,5 MeV$$

$$\mathbf{W} = (\Delta \mathbf{m}_3 + \Delta \mathbf{m}_4 - \Delta \mathbf{m}_1 - \Delta \mathbf{m}_2).\mathbf{c}^2$$

$$=A_3W_{lkr3}+A_4W_{lkr4}-A_1W_{lkr1}-A_2W_{lkr2}$$

+ Nếu $m_1 + m_2 > m_3 + m_4 \Longrightarrow W > 0$ thì phản ứng hạt nhân tỏa năng lượng.

+ Nếu $m_1 + m_2 < m_3 + m_4 \Longrightarrow W < 0$ thì phản ứng hạt nhân thu năng lượng. Khối lượng prôtôn: $m_p = 1,0073u$ Khối lượng nơtron $m_n = 1,0087u$

1u = 931,5
$$\frac{MeV}{c^2}$$